

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 13 marca 2025 r.,
w sprawie: **1) S. S.**,
skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.,
2) K. K.,
skazanej z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i in.,
kasacji wniesionych przez obrońców skazanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 17 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 302/22,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 20 grudnia 2021 r., sygn. akt IV K 280/19,

postanowił:

- 1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. obciążyć skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach na nich przypadających.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2021 r., IV K 280/19, Sąd Okręgowy w Lublinie
uznał:
S. S.:

1. za winnego dokonania czynów zarzuconych mu w punktach: I, III, IV, VI, IX, XIV, XVII i XXIII aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 30 września 2016 r. oraz czynów z punktów: V, XVI, XVIII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXVI, XXXVII, XXXIX, XLI, XLII, XLIV, XLVII, XLVIII, XLIX, L, LI, LIII, LV, LVI, LVII, LIX, LX, LXIII, LXXXVIII, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 30 września 2016 r., przy czym przyjął, iż przypisane czyny stanowią ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów, przyjmując z mocy art. 11 § 3 k.k. za podstawę wymiaru kary art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 30 września 2016 r. skazał go na karę 7 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył grzywnę w wymiarze 450 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 200 złotych; na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec S. S. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej powyższymi przestępstwami poprzez zapłatę:
 1. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w W, prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki P. sp. z o.o. – kwoty 1 999 837,75 zł solidarnie z G. M.,
 2. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne wobec spółki D. sp. z o.o. z tytułu zaległości budżetowych - kwoty 5 459 707 zł solidarnie z G. M.,
 3. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości

- budżetowych wobec spółki V. sp. z o.o. - kwoty 848 154,30 zł solidarnie z G. M.,
4. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki I. sp. z o.o. - kwoty 1 429 617,53 zł solidarnie z G. M.,
 5. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki H. sp. z o.o. - kwoty 6 562 371,53 zł solidarnie z G. M. i M. P.,
 6. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki B. sp. z o.o. - kwoty 3 901 786,41 zł solidarnie z G. M.,
 7. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki T. Sp. z o.o. - kwoty 2 447 470,73 zł solidarnie z G. M. i A. P.,
 8. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki G. Sp. z o.o. - kwoty 244 162,51 zł solidarnie z G. M., A. P. i I. G. ;
 9. za winnego dokonania czynów zarzuconych mu w punktach: XI, XXI i XXV aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 12 listopada 2015 r., przy czym przyjął, iż przypisane czyny stanowią ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów, przyjmując z mocy art. 11 § 3 k.k. za podstawę wymiaru kary art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 12 listopada 2015 r. skazał na karę 3 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k.

wymierzył mu grzywnę w wymiarze 250 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 200 złotych; na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec S. S. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej powyższymi przestępstwami poprzez zapłatę:

1. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki O. sp. z o.o. - kwoty 59 050 zł solidarnie z G. M., A. P. i M. P.,
2. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w K., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki P. sp. z o.o. - kwoty 17 512,80 zł solidarnie z G. M. i A. P.,
3. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w W., prowadzącego czynności egzekucyjne z tytułu zaległości budżetowych wobec spółki H. sp. z o.o. - kwoty 144 674,07 zł solidarnie z G. M. ;
4. za winnego dokonania czynu zarzuconego mu w punkcie XIII aktu oskarżenia, wyczerpującego dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 31 maja 2016 r. i za to na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów, przyjmując z mocy art. 11 § 3 k.k. za podstawę wymiaru kary art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 31 maja 2016 r. skazał go na karę 5 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
5. za winnego dokonania czynu zarzuconego mu w punkcie LXII aktu oskarżenia, wyczerpującego dyspozycję art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 4 września 2015 r. i za to na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów, przyjmując z mocy art. 11 § 3 k.k. za podstawę wymiaru kary art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

- w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 4 września 2015 r. skazał go na karę 5 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
6. za winnego dokonania czynów zarzuconych mu w punktach: II, VII, XII, XV, XXVI, XXXIV, XXXVIII, XL, XLV, LXV, LXVII, LXVIII, LXIX, LXX, LXXI, LXXII, LXXIII, LXXIV, LXXV, LXXIX, LXXX, LXXXI, LXXXIII, LXXXVI i LXXXIX aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 30 listopada 2015 r. oraz czynów z punktów: VIII, X, XIX, XXII, XXIV, XLIII, XLVI, LII, LIV, LVIII, LXI, LXIV, LXXVI, LXXVII, LXXVIII, LXXXII, LXXXIV i LXXXV aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 30 listopada 2015 r., przy czym przyjął, iż przypisane czyny stanowią ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 30 listopada 2015 r. skazał go na karę 3 lat pozbawienia wolności;
7. za winnego dokonania czynów zarzuconych mu w punktach: XX, XXVII, XXXV, LXVI aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 270 § 1 k.k., przy czym przyjął, iż przypisane czyny stanowią ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
8. za winnego dokonania czynu zarzuconego mu w punkcie LXXXVII aktu oskarżenia, wyczerpującego dyspozycję art. 18 § 2 k.k. w zw. żart. 171 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe w zw. z art. 12 k.k. w stanie prawnym obowiązującym w dniu 31 marca 2015 r. i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 171 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe w stanie prawnym obowiązującym w dniu 31 marca 2015 r. skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w kwocie 20 000 zł; na podstawie art. 39 pkt 2 k.k. w zw. z art. 41 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. w stanie prawnym obowiązującym w dniu 31 marca 2015 r. orzekł wobec S. S. środek kamy w postaci zakazu zatrudnienia w instytucji bankowej, kredytowej lub finansowej w rozumieniu

- przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w postaci instytucji finansowej lub kredytowej wskazanej w powołanej ustawie na okres 6 lat;
9. za winnego dokonania czynu zarzucanego mu w punkcie XC aktu oskarżenia, wyczerpującego dyspozycję art. 299 § 6 k.k. w zw. z art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 13 kwietnia 2016 r. i za to na podstawie art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 299 § 6 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 13 kwietnia 2016 r. skazał go na karę 3 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 309 k.k. wymierzył mu grzywnę w wymiarze 1 200 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 200 złotych;
 10. na podstawie art. 91 § 2 k.k. orzeczone wobec S. S. kary pozbawienia wolności i grzywny połączył i jako kary łączne wymierzył karę 10 lat pozbawienia wolności oraz stosując odpowiednio art. 86 § 2a k.k. i art. 86 § 2b k.k. grzywnę w kwocie 300 000 zł;
 11. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza S. S. okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20 września 2016 r., godz. 9:10 do dnia 20 grudnia 2021 r.;
 12. zasądził od S. S. na rzecz Skarbu Państwa 60 600 zł tytułem opłaty i zwolnił go od ponoszenia wydatków postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa;

K. K.:

za winną dokonania czynów zarzucanych jej w punktach: CCXXXV, CCXXXVI, CCXXXVII, CCXL, CCXLI, CCXLII, CCXLIII, CCXLIV, CCXLV, CCXLVI, CCXLVII, CCXLVIII, CCXLIX, CCL, CCLI, CCLII, CCLIII, CCLIV, CCLV, CCLVI, CCLVII, CCLVIII, CCLIX, CCLX, CCLXI, CCLXII, CCLXIII, CCLXIV aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 9 grudnia 2015 r. oraz czynów z punktów: CCXXXVIII, CCXXXIX, CCLY, z których każdy wyczerpywał dyspozycję art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w brzmieniu

Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 9 grudnia 2015 r., przy czym przyjął, iż przypisane czyny stanowią ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 9 grudnia 2015 r. skazał ją na karę roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył jej grzywnę w wymiarze 450 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 150 złotych; na podstawie art. 45 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 9 grudnia 2015 r. orzekł przepadek równowartości korzyści osiągniętej z popełnienia przestępstw w kwocie 78 000 zł; na podstawie art. 39 pkt 2 k.k. w zw. z art. 41 § 1 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego obowiązującym w dniu 9 grudnia 2015 r. orzekł wobec K. K. środek kamy w postaci zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego na okres 7 lat; zasądził od K. K. na rzecz Skarbu Państwa 13 800 zł tytułem opłaty i zwolnił ją od ponoszenia wydatków postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, w wyniku rozpoznania apelacji obrońców oskarżonych, wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2023 r., sygn. akt II Aka 302/22, zmienił zaskarżony wyrok w następujący sposób:

1. wobec oskarżonego S. S.:

1. uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności i grzywny,
2. S. S. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt LXXXVII (przypisanego w pkt. 1.9. wyroku) i ustalił, że koszty procesu w tej części ponosi Skarb Państwa,
3. z opisu czynów z pkt V, XVI, XVIII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXVI, XXXVII, XXXIX, XLI, XLII, XLIV, XLVII, XLVIII, XLIX, L, LI, LIII, LV, LVI, LVII, LIX, LX, LXIII, LXXXVIII, przypisanych oskarżonemu w pkt. 1.1. wyroku wyeliminował ustalenie o uczynieniu sobie z tej działalności stałego źródła dochodu, zaś z kwalifikacji prawnej tych czynów art. 65 § 1 k.k.,
4. wymierzoną karę pozbawienia wolności za przyjęty w pkt 1.1. ciąg przestępstw obniżył do 5 lat,
5. z opisu czynu z pkt XIII przypisanego oskarżonemu w pkt 1.5. wyroku wyeliminował ustalenie o uczynieniu sobie z tej działalności stałego źródła

- dochodu, zaś z kwalifikacji prawnej tego czynu przepis art. 65 § 1 k.k., a nadto wskazany tam przepis art. 310 § 1 k.k. zastąpił przepisem art. 310 § 2 k.k.,
6. za podstawę wymiaru kary za czyn z pkt XIII przyjął przepis art. 310 § 2 k.k. i orzeczoną karę pozbawienia wolności obniżył do 2 lat,
 7. z opisu czynu z pkt LXII przypisanego oskarżonemu w pkt 1.6. wyroku wyeliminował ustalenie o uczynieniu sobie z tej działalności stałego źródła dochodu, zaś z kwalifikacji prawnej tego czynu przepis art. 65 § 1 k.k., a nadto wskazany tam przepis art. 310 § 1 k.k. zastąpił przepisem art. 310 § 2 k.k.,
 8. za podstawę wymiaru kary za czyn z pkt LXII przyjął przepis art. 310 § 2 k.k. i orzeczoną karę pozbawienia wolności obniżył do 2 lat,
 9. uchylił rozstrzygnięcie o karach pozbawienia wolności wymierzonych za ciąg przestępstw opisane i przypisane oskarżonemu w pkt. 1.7. i 1.8. wyroku,
 10. z kwalifikacji prawnej czynów z pkt II, VIII, XII, LXXIV wyeliminował przepis art. 65 § 1 k.k.,
 11. z opisu czynów z pkt VII, X, XV, XIX, XXIV, XXVI, XXXIV, XXXVIII, XL, XLIII, XLV, XLVI, LII, LIV, LVIII, LXI, LXIV, LXV, LXVII, LXVIII, LXIX, LXX, LXXI, LXXII, LXXIII, LXXV, LXXVI, LXXVII, LXXVIII, LXXIX, LXXX, LXXXI, LXXXII, LXXXIII, LXXXIV, LXXXV, LXXXVI i LXXXIX wyeliminował ustalenie o uczynieniu sobie z tej działalności stałego źródła dochodu, zaś z kwalifikacji prawnej tych przestępstw przepis art. 65 § 1 k.k.,
 12. przyjął, że czyny przypisane oskarżonemu w pkt 1.7. i 1.8. stanowią jeden ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., za który na podstawie art. 270 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności,
 13. z kwalifikacji prawnej czynu z pkt XL przypisanego oskarżonemu w pkt. 1.10. wyroku oraz z podstawy wymiaru kary za ten czyn wyeliminował przepis art. 65 § 1 k.k.,
 14. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1, § 2 i § 2 b k.k. orzekł karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1300 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej na 200 złotych,

15. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres tymczasowego aresztowania również od dnia 20 grudnia 2021 r. do dnia 18 marca 2023 r. godz. 9:10 i karę pozbawienia wolności uznał za wykonaną,
 16. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej grzywny zaliczył okres tymczasowego aresztowania również od dnia 18 marca 2023 r. do dnia 17 kwietnia 2023 r., przyjmując dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny,
 17. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 52 600 zł tytułem opłaty za obie instancje,
 18. w pozostałej części wyrok utrzymał w mocy;
2. wobec oskarżonej K. K.:
1. orzeczony środek karny zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego obniżył do 5 lat,
 2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obrońcy oskarżonych wywiedli kasację od wyroku sądu odwoławczego.

Obrońca skazanego S. S. zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania i prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść tego wyroku, to jest:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na zaniechaniu przeprowadzenia przez Sąd Apelacyjny w Lublinie rzetelnej kontroli odwoławczej, skutkującym nienależytym rozpoznaniem apelacji obrońcy S. S. zarzutu i wspierającej go argumentacji, a polegającym na nierozważeniu zarzutu apelacji dotyczącego art. 7 k.p.k., w tym okoliczności wyłączających odpowiedzialność skazanego, co implikuje wniosek, iż w przedmiotowej sprawie miał miejsce tzw. efekt przeniesienia w następstwie niedostrzeżenia istniejących uchybień wyroku sądu I instancji,
2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na arbitralnym oraz bezkrytycznym zaakceptowaniu przez sąd odwoławczy niewątpliwie nieprawidłowej oceny materiału dowodowego poczynionej przez sąd I instancji i przez to brak należytej kontroli odwoławczej zastosowania art. 7 k.p.k. w toku przeprowadzonego postępowania, co w konsekwencji

doprowadziło do pozornej i niepełnej kontroli odwoławczej podniesionych w apelacji zarzutów i nieuchyleniu wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie, a także przyjęciu, że skazany swoim zachowaniem wypełnił znamiona czynów określonych w art. 270 § 1 k.k. i 286 § 1 k.k.,

3. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. polegającym na tym, że sąd II instancji, częściowo ustalił stan faktyczny w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania oraz ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, ignorując przy tym zasadę in dubio pro reo oraz domniemanie niewinności, lecz poprzez wykreowanie swojego domniemania winy i zastosowanie wnioskowania prima facie na niekorzyść oskarżonego doszedł do przekonania iż:
 1. wyjaśnienia G. M. nie pozostawiają wątpliwości, że wkład S. S. był niezmiernie istotny, albowiem był nie tylko pomysłodawcą i osobą decyzyjną w tym przedsięwzięcia, ale też dostarczył pocztą elektroniczną orzeczenia łotewskiego sądu arbitrażowego, które zostały wykorzystane w procesie doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia imieniem pokrzywdzone spółki, w sytuacji gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje na kierowniczą rolę G. M., zaś brak winy oraz dowodów winy S. S. znajduje swoje potwierdzenie w analizie wyjaśnień złożonych przez G. M., który z jednej strony próbuje przerzucić ciężar odpowiedzialności na S. S., zaś z drugiej precyzyjnie opisuje swój kierowniczy udział w stworzonym przez siebie procederze,
 2. S. S. dopuścił się zarzucanych mu czynów, pomimo stwierdzenia sądu, że „faktem jest, że inne, poza wyjaśnieniami G. M., źródła dowodowe nie wskazują wprost na osobę S. S. jako aktywnego współsprawcę” (vide: strona 35 uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie), co w konsekwencji oznacza, że wydanie wyroku skazującego zostało oparte wyłącznie na wyjaśnieniach osoby, która miała szczególny interes w obciążeniu winą S. S.,
 3. art. 286 § 1 k.k. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że skazany dopuścił się zarzucanych mu czynów, w sytuacji gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że skazany w jakimkolwiek zakresie brał udział w zarzucanym procederze oraz oparcie się sądu II

instancji na wysoce wątpliwych zeznaniach świadków i wyjaśnieniach współoskarżonego G. M.,

4. art. 270 § 1 k.k. polegające na nieuzasadnionym przyjęciu odpowiedzialności oskarżonego za czyn z art. 270 § 1 k.k. w sytuacji gdy żaden inny dowód oprócz pomówienia współoskarżonego G. M. nie wspiera tezy przyjętej przez sąd, a także brak weryfikacji treści jego wyjaśnień,
5. art. 45 Konstytucji RP polegające na jednoznacznie stronnictwej analizie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, skutkującej pozbawieniem skazanego prawa do rzetelnego procesu sądowego.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie S. S. od popełnienia zarzucanych mu czynów, ewentualnie przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Obrońca skazanej K. K. zarzucił mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, rażące naruszenie prawa procesowego, a to:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na niepełnym i pobieżnym rozważeniu zarzutu apelacji nr 1.1) obraży art. 7 i 410 k.p.k. przy ocenie dowodu z wyjaśnień G. M., co przejawiało się w:
 1. zbagatelizowaniu tego zarzutu i odesłaniu do oceny tego dowodu dokonanej podczas omawiania apelacji obrońcy S. S., gdzie uznano go za wiarygodny i dlatego zaniechano ustosunkowania się do wątpliwości co do tej wiarygodności podniesionych w apelacji obrońcy K. K.,
 2. nie odniesieniu się do wskazanego braku wewnętrznej spójności i logiki tych wyjaśnień oraz braku ich potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym (tak osobowym jak i nieosobowym), z którego jednoznacznie wynika brak udzielania przez oskarżoną pomocy w przestępczym procederze w jakimkolwiek zakresie,
 3. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierzetelnym zbadaniu zarzutu apelacji obraży art. 7 i 410 k.p.k. dotyczącego nie dania wiary wyjaśnieniom K. K., jako stojących w zasadniczej opozycji do, uznanych za wiarygodne, wyjaśnień G. M. pomimo, że wersja skazanej znajduje potwierdzenie w szeregu innych dowodów,

4. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na jedynie powierzchownej analizie zarzutu nr I. 4) obraży art. 7 i 410 k.p.k. przejawiającej się w stwierdzeniu, że do obraży tych przepisów nie doszło, gdy sąd zmarginalizował zeznania świadków M. K., F. R., J. C., J. B. i R. S., albowiem ich wymowa nie obala nader szczegółowych wyjaśnień G. M., jak też nie daje wystarczających podstaw do uznania ich za niegodne wiary, podczas gdy dowody te wskazywały na istotne okoliczności negujące sprawstwo po stronie K. K. w zakresie wszystkich zarzucanych jej czynów,
5. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez całkowity brak odniesienia się do zarzutu z pkt I. 5) lit. b) apelacji dotyczącego naruszenia art. 167 k.p.k. związanego z zaniechaniem poczynienia próby jakichkolwiek ustaleń w zakresie, czy K. K. w ogóle korzystała z przestrzeni na serwerze Y., która to okoliczność wynikała tylko i wyłącznie z wyjaśnień osk. G. M.,
6. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na całkowicie niepełnym przeanalizowaniu, a nawet niezrozumieniu zarzutu z pkt I. 6 apelacji, tj. obraży art. 167. art. 170 § 1 pkt 5, art. 180 § 1 i 2 k.p.k., co znalazło wyraz w konstatacji, że jeżeli nawet J. C. miał swój udział w tym przestępczym procederze, to bacząc na treść art. 183 § 1 k.p.k. mógłby uchylić się od odpowiedzi na pytania, które mogłyby narazić go na odpowiedzialność karną, przy nie wzięciu pod uwagę, że taka potencjalna i ewentualna odmowa odpowiedzi na konkretne pytania dotyczące sporządzenia przypisanych K. K. przez G. M. dokumentów podlegałaby przecież ocenie Sądu,
7. art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 pkt 1,2 i 3 k.p.k. poprzez dokonanie na niekorzyść skazanej nowego i dowolnego ustalenia, jakoby K. K. pozbyła się dowodów wskazujących na i jej zaangażowanie w sprzeczne z obowiązującym prawem przedsięwzięcie, skoro informacje dotyczące ich działalności przestępczej zostały podane do wiadomości publicznej i były szeroko komentowane w mediach, co nie ma w materiale dowodowym żadnego zakotwiczenia, a nawet pozostaje w sprzeczności z zasadami logiki, by organy ścigania podały informacje dotyczące działalności przestępczej przed zatrzymaniem wszystkich podejrzanych.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca skazanej wniósł o uniewinnienie K. K. z uwagi na oczywistą niesłuszność skazania, a na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku - o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 kwietnia 2023r. w zakresie odnoszącym się do skazanej K. K. w całości i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnych odpowiedziach na kasacje prokurator wniósł o ich oddalenie z powodu oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje okazały się bezzasadne w stopniu oczywistym, co skutkowało ich oddaleniem na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Obrońcy opierali się w nich przede wszystkim na zarzutach niespełnienia przez Sąd Apelacyjny w Lublinie obowiązku rzetelnej kontroli instancyjnej, które – gdyby rzeczywiście doszło do takiego uchybienia – mogłyby wpisywać się w rażącą obrazę prawa, o jakiej stanowi przepis art. 523 § 1 k.p.k. Problem jednak w tym, że naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. ma miejsce wówczas, gdy sąd II instancji w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, lub gdy nie odniesie się do nich w uzasadnieniu orzeczenia, uwzględniając przy tym treść art. 457 § 3 k.p.k. (zob. np. postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2025 r., II KK 426/24). Tymczasem, wbrew twierdzeniom o powierzchownej, niepełnej czy też pobieżnej ocenie zarzutów apelacyjnych nie było podstaw do sformułowania takiego zarzutu. Miarą weryfikacji sprostania przez sąd odwoławczy obowiązkom wynikającym z treści art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k. są nie tyle subiektywne twierdzenia stron, co obiektywny ogląd na pisemne motywy orzeczenia. Dowodził on natomiast w sposób niezaprzeczalny, że nie doszło ani zignorowania któregośkolwiek z zarzutów podniesionych w środkach odwoławczych, ani też do nierzetelnego ustosunkowania się względem któregoś z nich. Mimo, że sąd ad quem bazował w głównej mierze na ustaleniach pierwszoinstancyjnych, to nie sprowadził swoich motywów do prostego zabiegu odsyłającego, lecz skrupulatnie analizował wszystkie te okoliczności faktyczne, które stanowiły konkretną i rzetelną odpowiedź na dany zarzut. Za każdym razem wykazywał nietrafność twierdzeń apelacji konkretnymi, znajdującymi

oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, argumentami. Nie mogło więc być mowy o uchybieniu standardom kontroli instancyjnej. Lektura obu kasacji prowadziła do wyłonienia materii, na której bazował całokształt zaprezentowanych zarzutów. Wykazanie wadliwości przeprowadzonej w sprawie kontroli apelacyjnej poprzez zakwalifikowanie uchybień jako rzekomo naruszających dyspozycje art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. ograniczyło się do formalnego powołania tych przepisów w zarzucie kasacji i stworzenia pozorów nieprawidłowej kontroli odwoławczej, podczas gdyż z istoty zarzutów jednoznacznie wynikało, że skarżący domagali się przeprowadzenia przez Sąd Najwyższy kolejnej, dublującej kontrolę apelacyjną, weryfikacji prawidłowości orzeczenia sądu I instancji, forsując przy tym subiektywną interpretację wyników postępowania dowodowego. Kasacje oparte na tak skonstruowanych zarzutach nie mogły być zatem skuteczne, a podlegały ocenie w kategoriach określonych w art. 535 § 3 k.p.k.

Przechodząc do zagadnień szczegółowych w odniesieniu do kasacji obrońcy skazanego S. S. wskazać trzeba, że rola skazanego jako współsprawcy w przestępczym procederze została zbadana nader wnikliwie i stosownie objaśniona przez pryzmat art. 18 § 1 k.k., w tym także w zakresie odpowiedzialności z art. 270 § 1 k.k. (uzas. s. 31- 34). Nie sposób doszukać się w tej materii podniesionych uchybień, które mogłyby stanowić rzeczywiste naruszenie reguł kontrolnych, a nie jedynie wynikać z braku aprobaty dla oceny materiału dowodowego, w tym w szczególności dowodu kluczowego, tj. wyjaśnień i zeznań G. M.. Sąd II instancji dokonał wnikliwej oceny treści tego dowodu, konfrontując ją z innymi pośrednimi dowodami. Obrazowało to w sposób oczywisty, że choć na bezpośrednie sprawstwo skazanego wskazywał tylko G. M., to jednak jego relacje zostały na tyle zweryfikowane dowodowo, że ich wartość procesowa uprawniała do konstruowania prawidłowych ustaleń faktycznych (uzas. s. 34 – 40). Przeciwny pogląd prezentowany obecnie w kasacji przez obrońcę skazanego nie tylko, że nie dowodził naruszenia przytoczonych w petitum zarzutów, to stanowił wyraz jedynie polemicznych zapatrywań. Przekonywały one o rzeczywistym celu kasacji, którym było obejście ustawowego zakazu badania ustaleń faktycznych. Równie nietrafne było formułowanie pod adresem zaskarżonego wyroku sądu II instancji obrazy art. 7 § 1 czy art. 5 § 2 k.p.k. w sytuacji, w której sąd ten co do zasady nie

rekonstruował przecież stanu faktycznego sprawy. Ocena roli, jaką w przestępczym procederze odegrał skazany S. S. była odzwierciedleniem tego, co zostało uprzednio ustalone i nie sposób wagi tego zachowania w świetle materiału dowodowego zinterpretować odmiennie, gdyż sprowadzałoby się to także do irrelevantnego kasacyjnie sporu. W podstawy kasacyjne nie wpisywały się także zarzuty obrazy prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w sytuacji, w której skarżący w istocie nie wykazał żadnych argumentów znaczących dla oceny prawnokarnej tych występków. Powyższe zarzuty, poza ogólnym przytoczeniem zdefiniowanej w judykaturze istoty obrazy prawa, o której mowa w art. 523 § 1 k.p.k. i kontestowanej jednym zdaniem oceny wyjaśnień G. M. i S. S., z uwagi na - ogólnie rzecz biorąc - danie wiary jednym i odmowę tego waloru drugim, nie zostały w żaden inny sensowny sposób umotywowane. Nie miało tu też nic do rzeczy, w kontekście ostatniego zarzutu naruszenia standardów konstytucyjnych, że skazany składał określone wnioski dowodowe, które precyzyjnie: nie zostały pominięte, lecz nie uwzględnione. W sytuacji, gdy te rozstrzygnięcia założyły stosowne oparcie w przepisach i uwarunkowaniach dowodowych sprawy, były też ocenione instancyjnie, brak jest podstaw do twierdzenia o nierzetelności postępowania w tym zakresie. Analogicznie w przypadku zarzutu stronnictwa, który nie może się wszak sprowadzać do twierdzenia, że jednym dowodom dano wiarę, innym nie, co skądinąd jest przecież podstawową prerogatywą sądu (art. 7 § 1 k.p.k.).

Odnosząc się do kasacji obrońcy skazanej K. K.: analogicznie jak w przypadku wyżej przedstawionym, charakteryzowała ją pozorność zarzutów. Choć bowiem wskazano na obrazę art. 433 § 2 i 457 § 3 k.p.k. to w istocie rozważania sprowadzono do powtórzenia zarzutów apelacyjnych, próbując inicjować ich powtórny, niedopuszczalną kontrolę. Nie miał racji obrońca co do braku indywidualizacji oceny zarzutu sprowadzającego się do kontestowania dowodu z wyjaśnień G. M.. Istotnie, sąd II instancji odwołał się do oceny dokonanej w bardziej uogólnionym zarysie w odpowiedzi na środek odwoławczy wniesiony w imieniu skazanego S. S., co było postąpieniem ze wszech miar racjonalnym. Ewidentnie jednak wskazał, że chodzi o ten zakres rozważań, których cechuje wspólny kontekst. Obrońca pomija jednak to, że w dalszej części obszernych wywodów Sąd Apelacyjny w Lublinie uszczegółowił ocenę tego dowodu w perspektywie sytuacji

procesowej skazanej K. K. i zarzutów zawartych w apelacji jej obrońcy (uzas. s. 51 – 57). Nie było zatem tak, że apelacja skazanej została pominięta czy zmarginalizowana. Przeciwnie, oceniona została równie rzetelnie, jak pozostałe, co zresztą znalazło wyraz w orzeczeniu częściowo korygującym wyrok skazujący na jej korzyść. Twierdząc, że sąd II instancji zaniechał weryfikacji porównawczej materiału dowodowego dotyczącego skazanej obrońca najzwyczajniej mija się z prawdą, w odniesieniu do czego wystarczającym było odesłanie jw. do uważnej lektury pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia. W tym kontekście wskazać należy, że również w ramach owej całościowej oceny nie pominięte zostały wyjaśnienia skazanej, którym sąd II instancji poświęcił należną uwagę. Finalnie wskazał w sposób logiczny całą sekwencję istotnych okoliczności dowodowych, które determinowały taką, a nie inną ocenę tychże wyjaśnień i przyjętą podstawę dowodową skazania. Fakt, że odmiennie od interpretacji prezentowanej przez obronę skazanej ocenione zostały poszczególne dowodowy w postaci zeznań świadków wskazanych w pkt 3 kasacji, nie stanowił najmniejszej podstawy do formułowania zarzutu niewywiązania się przez sąd odwoławczy z funkcji kontrolnej. Sąd bowiem żadnego z tych dowodów nie pominął w kontekście zarzutów środka odwoławczego, natomiast nie wykazano, by ocena ta rażąco uchybiała regułom logicznego wnioskowania, wykraczając poza granice swobodnego uznania sędziowskiego. Jedynie zaś w takim wypadku powtórzenie zarzutu apelacyjnego mogłoby kasacyjnie znaleźć uzasadnienie. Nie jest też prawdą, by uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawierało repliki na zarzut obrazy art. 167 k.p.k., wszak sąd II instancji na s. 53 uzasadnienia objaśnił przyczyny niepodjęcia czynności dowodowych w celu zbadania korzystania przez skazaną z określonej przestrzeni internetowej. Sam fakt, że skarżący chciałby podjęcia innej decyzji w kwestii prób czynienia pewnych ustaleń, mimo zdiagnozowanych obiektywnych trudności, nie stanowił dowodu na obrazę art. 433 § 2 czy art. 457 § 3 k.p.k. Podobnie na zarzut z pkt I. 6 apelacji została udzielona w uzasadnieniu wyroku stosowna logiczna odpowiedź, która podyktowana była przede wszystkim tym, że ocena zgromadzonego materiału dowodowego, wbrew twierdzeniu obrońcy, dawała pełne podstawy do przypisania skazanej określonego udziału w będącej przedmiotem niniejszego postępowania działalności przestępczej. Na marginesie zaś nie sposób

odmówić racji co do ewentualnych wyników prowadzenia postępowania dowodowego w postulowanym przez obronę kierunku (zwolnienie z tajemnicy radcy prawnego świadka J. C.). Kwestia udzielonej na zarzut apelacji odpowiedzi odnośnie do nieznaalezienia w toku przeszukania dowodów wskazujących na sprawstwo skazanej nie była nielogiczna i podobnie jak w omówionych wyżej przypadkach nie naruszała granicy kompetencji kontrolnych. Oczywiście ujęta została w formule hipotezy, jednak z uwagi na wszystkie podniesione okoliczności (zatrzymanie skazanych G. M. i S.S. miało miejsce we wrześniu 2016 r., zaś czynność przeszukania w dniu 10 maja 2017 r., sprawa medialnie nagłośniona przez pokrzywdzonych, ustalona w sprawie reakcja skazanej na owe zatrzymania – zeznania A. P. z dnia 15 lipca 2019 r.) absolutnie nie była pozbawiona racji. Istotne jednak w ramach oceny znaczenia wyników przedmiotowego przeszukania było to, że postawione na szalę obok pozostałego materiału dowodowego nie mogło mieć znaczenia przesądzającego o jego ustalonej wartości procesowej i nie czyniło zasadnym twierdzenia, że jest on z punktu widzenia odpowiedzialności karnej skazanej bezwartościowy.

Podsumowując - kasacje obrońców skazanych, mimo że zawierały zarzuty rażącej wadliwości postępowania drugoinstancyjnego, która znalazła wyraz w dotkniętym rażącymi uchybieniami prawa materialnego i procesowego orzeczeniu, nie przedstawiły za tym żadnych obiektywnych i realnych racji. Istotą tych wszystkich zarzutów było, w każdym z tych przypadków, wyrażanie odmiennej optyki wobec określonej oceny materiału dowodowego, co jest dalece niewystarczające do wykazania, że postępowanie odwoławcze i zaskarżony prawomocny wyrok nie tylko narusza prawo, ale czyni to w sposób rażący, godząc w rudymen tarne standardy rzetelnego procesu. Kasacje podlegały zatem oddaleniu jako bezzasadne w stopniu oczywistym, co implikowało nadto wydanie stosownego orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego (637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 i 2 k.p.k. i art. 633 k.p.k.).

[J.J.]

[r.g.]

